MEDINAI MŰVELŐDÉSI HÁZ (1929)

Medinai Művelődési Ház - 2019

A közel száz éves épület a múlt egy hű darabját őrzi, községünk egyik szép színfoltját képviseli. **Kezdetek** Szőnyi András református lelkész kezdeményezésére 1929-ben egy modern kultúrház építését kezdeményezte, ekkor telepítették a gesztenyefákat is. A kultúrotthon építésének költségeit Medina község állta. A munka 17 ezer pengőbe került.

Épület régi rajza

Kovács János és Berényi József kezességet vállalnak A kultúrház építésének megkezdése előtt személyesen eljött az építész és közölte, hogy a tervek szerint az építkezés kiadásaink fedezésére kölcsönre és kezesekre is szükség van. A kezességet 30 hold földdel a jelenlévők közül senki sem vállalta, így az építész a szerződés megkötése nélkül hazafelé indult. Az elmondások szerint a képviselők közül az utolsó pillanatban odaugrott Kovács János és megkérdezte, hogy ezt a kezességhez szükséges 30 hold földet összeadhatja - e két ember. Később a kezesség másik felét Berényi József vállalta, és így köttetett meg a szerződés. Az építkezés 1936-38 között folyt, amit Arany Antal fejezett be.

Ez az épület a község kulturális igényeit a kezdetektől fogva kiszolgálta és Kossuth háznak hívták.

Könyvtár, színjátszó-és olvasókör színhelye Eleinte 100 kötetes könyvtárként működött - Jókai, Gárdonyi, ill. ismeretterjesztő kötetek -, a könyvek régi fajta szekrényben voltak. A háború előtti időkben aktív színjátszó,- és olvasókör is működött, voltak idők, amikor egy télen öt különböző színdarabot - pl. Feltámadott a tenger, Ludas Matyi - is betanultak a színjátszókör tagjai. A háború után a színjátszáshoz szükséges kellékeket, maszkokat a falu fodrásza, Csizmadia Jani bácsi készítette. A háború után majdnem minden vasárnap bál volt Cseker Jani bácsi hegedűs közreműködésével.

Mozi A 60'-as években az épületben vándor mozi után az állandó mozi is megnyitotta kapuit.

A 70'-es években budapesti színészek, zenészek, énekesek léptek fel, nívós darabokat képviselve. A 80-90'-es évek idején már tánciskoláktól, báloktól, szüreti báloktól, borversenyektől, halvacsoráktól volt hangos az épület.

A település intézményi ünnepei - falukarácsony, anyák napja, farsang, megbeszélések, civil szervezetek rendezvényei, ünnepi megemlékezések, könyvbemutatók - és a nemzeti ünnepeink lebonyolítása is itt történt, és ez ma is így van.

90 éves jubileum „Az épületet kilencven évvel ezelőtt a falu lakói építették a színjátszó körnek, az elmúlt hónapokban pedig a mai kor igényeinek megfelelően újították fel. A szemmel is látható változások mellett talán a legfontosabb, hogy hőcserélős elektromos hűtő és fűtőrendszert alakítottak ki, és nyílászárókat cseréltek. Amellett, hogy a monitorokat a falra szerelték az egyik kisebb helyiségben, a nagyterem még mindig előadások, műsorok, koncertek helyszíne. Ügyeltek arra, hogy megőrizzenek olyan épületelemeket, amelyek kilencven éve és ma is szebbé, otthonosabbá teszik a kultúrházat, így stukkókat és a régi parkettát. A falu vezetője szerint fontos megőrizni a múltat és az ősök emlékét, hiszen a jelen és a jövő is az egykor volt időkből táplálkozik. Az ünnepségen több generáció volt jelen, azok, akiktől a felújítást végzők örökölték az épületet, és azok is, akiknek továbbadják azt."(TEOL – 2019.09.19)

Medinai Polgári Olvasókör Kossuth Népháza „Szőnyi József akkori református lelkész kezdeményezésére 1929-től hozzáfogtak egy szép, modern művelődési ház felépítéséhez. Itt is voltak akarók és ellenkezők, mint Medinán mindig és mindenben, de végül győzött az értelem, a szépre való törekvés a falu hasznára, a műveltség felemelkedése javára. Az építkezés 17 ezer pengőbe került az egyesületnek.

Az Olvasókör tagjai tették az első felajánlásokat: ki készpénzzel fizetett, ki terménnyel, ki kétkezi munkával, ki igaerővel vállalt szerepet, hogy mielőbb megvalósulhasson az álombeli elképzelés. Különösen nagy és folyamatos támogatást adott a református gyülekezet, hogy éveken keresztül a tagi adományokat erre a célra fordította. A falu lakossága körében is végeztek önkéntes felajánlást.

Medinai Polgári Olvasókör Kossuth Népháza

Az építési költség értékének megértéséhez néhány mérték és érték: egy napi napszám egy pengő, egy mázsa búza kilenc pengő, egy igazi fejőstehén háromszáz pengő, egy jó pár ökör ötszáz pengő. A tagok erejükön felül is vállalták a költségeket. Erre példa: az építkezés előtt az éves tagdíj 10 kg búza, azaz kilencven fillér, az építkezés alatt majd egy mázsa búza ára lett, azaz 8 pengő 60 fillér. Az épületet tervezte és kivitelezte egy Zuglár nevezetű szekszárdi építész, aki néhány esztendővel később öngyilkos lett. Elkészülte után nevet is kapott: „Medinai Polgári Olvasókör Kossuth Népháza”. Az előszoba volt a dohányzó, pipázó, kártyázó, malmozó részleg. A jobb oldali helységben mindig csend volt, ez a könyvtár. A bal oldalon a felolvasó szoba: a friss újságok lapozására, a régiek visszanézésére, az emlékezők szerint ebben az időben a faluban nagyon kevés újság járt. Az anyagiakon kívül ennek akadálya az volt, hogy az emberek egy része nehezen vagy nem boldogult a betűkkel. Ezért esténként az értelmesen olvasni tudó fiatal köri tagok felolvasták az újságok érdekes híreit, sőt magyarázták és értelmezték az aktuális írásokat. Ekkor a kör előfizetésében két napilap és egy képesújság járt. Az első felolvasó Mészáros József nevezetű ifjú volt, aki sajnos odaveszett a háborúban. Az olvasottak, a hallottak alapján megbeszélték az országos eredményeket, történéseket, de a község mindennapos gondjai is terítékre kerültek.

A hallgatóság körében kedvelt volt Szabó Pál parasztíró, akinek három regényét is folytatásokban hallgatták: Papok és vasárnapok, a Békalencse, az Emberek címűeket. Még az építés évében (mert az eseménynek országosan is nagy híre ment!) a Földművelési Miniszter száz kötetes könyvtárat adományozott a körnek. A jeles magyar írókon kívül sok szakmai könyv is segítette az új technikák megismerését és azok alkalmazását a gazdaságokban.

A faluban 1935-ben még nem volt villany, de vettek „egy komoly, hangszórós, telepes rádiót!”. A középső nagyterem volt a bálok, a színi előadások helye. A köri vezetőség az önművelésen felül vállalta a bálok, szüreti mulatságok szervezését, egy – egy színdarab betanítását, bemutatását a falu lakóinak. Alkalmanként vándorszínészek is ellátogattak Medinára. Aztán jött 1949! Felsőbb fórumokon egy tollvonással megszüntették a működő szervezeteket, önképző köröket, és erre a sorsra jutott a medinai is. A maga korában hasznos tevékenységet végző szervezet 152 bejegyzett taggal egyik napról napra a másikra megszűnt. A falon még egy ideig ott díszelgett az eredeti felírás, aztán Kossuth Kultúrházként jegyezték. Két hatalmas árvizet is kiállt, az 1940-benit, és az 1946- ost. Majd jött az átalakítási hullám, sokszor nem az előnyére. De a „Vár áll még”…

A fent lejegyzett történet Csizmadia János fodrász,novella író és néhai idős Kuner János idős Szabó József és Konrád László helytörténész visszaemlékezései alapján készült.